Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena pojedyńczego egzemplarza 15 gr

Gazeta Śląska

Organ Chrześcijańskiej Demokracji

KATOWICE, ULICA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO Nr. 43 — TELEFON KATOWICE 260

Nr. 26 | Katowice, środa, 3 października 1928 r. | Rok I.

Jakie prawa ustawodawcze posiada Sejm Śl.

W ostatnim nr. „Gazety Śląskiej" wyraziliśmy nasze zadowolenie z powodu zwycięztwa myśli, domagającej się utrzymania autonomji dla Województwa naszego. Sprawa ta, broniona przez nas z takiem nakładem sił i narażeniem się na różne nieprzyjemności została uznana nareszcie przez wszystkich na Śląsku, jako słuszna i potrzebna niętylko dla ludności Śląska, lecz niemniej dla interesów Państwa.

W ciągu ostatnich kilku lat, na podstawie szeregu faktów i wielkiej ilości cyfr dowodziliśmy o istotnym pożytku, płynącym z ustroju autonomicznego dla ludności Województwa naszego. Sądzimy więc, że obecnie argumentów tych już powtarzać niepotrzeba.

W niedługim czasie ma być uchwalona ustawa o ustroju władz wojewódzkich. W ustawie tej Sejm Śląski określi jasno, które urzędy i władze pozostaną wojewódzkiemi, a które uważać należy jako państwowe. Następnie ustawa ta rozdzieli Skarb Śląski od Skarbu Państwa oraz unormuje dochody jednego i drugiego, wreszcie uchwali Sejm ustawę o ordynacji wyborczej do Sejmu Śląskiego.

Wobec tego warto przypomnieć te wszystkie dziedziny ustawodawstwa, które zakreśliła Sejmowi Śląskiemu ustawa autonomiczna z dnia 15. lipca 1920. r. Ustawa ta uchwalona została prez pierwszy, czyli konstytucyjny Sejm Rzeczypospolitej. W tej ustawie Sejm Warszawski zrzekł się pewnych swych własnych praw ustawodawczych na korzyść Sejmu Śląskiego.

Sejm Śląski uzyskał w tej ustawie następujące, kompetencje ustawodawstwa i samorządu Śląkiego:

1) W sprawach używania języka polskiego i niemieckiego w służbie zewnętrznej wszelkich cywilnych władz i urzędów na obszarze Województwa Śląskiego. W tych sprawach Sejm Śląski wydał już kilka ustaw, mocą których uregulował używanie obu języków. Językiem urzędowym stał się wyłącznie język polski, zaś niemieckim językiem wolno posługiwać się petentom zwracającym się do władz z prośbami.

2) W sprawach o ustroju śląskich władz administracyjnych i o samorządzie powiatowym i gminnym, tudzież podział administracyjny Śląska. Ten zakres ustawodawstwa jest ogromnie ważny i rozległy, więc też w tej dziedzinie Sejm Śląski wydał już cały szereg ustaw. Przedewszystkiem uchwalił ustrój urzędów wojewódzkich, oraz ustanowił Śląski Wydział Skarbowy i Szkolny. Następnie podzielił Województwo Śląskie na osiem powiatów oraz uchwalił ustawę o ordynacji wyborczej do rad gminnych i miejskich. Bardzo doniosłą jest również ustawa o finansach komunalnych, regulująca dochody, a pośrednio i wydatki wydziałów powiatowych miast i gmin śląskich.

3) Ustawodawstwo sanitarne w zakresie hygieny publicznej i samorządowych urządzeń sanitarnych z wyjątkiem przepisów o zwalczaniu chorób zaraźliwych i zaraz zwierzęcych. Sejm Śląski na mocy tych atrybucyj określił prawa lekarzy powiatowych, oraz wydał cały szereg ustaw o zakładach lecznicych i humanitarnych. Dzięki temu, szpitalnictwo i hygjena na Śląsku stanęła na pierwszem miejscu ze wszystkich Województw Polski. Dla przykładu warto przytoczyć co następuje:

Łóżek szpitalnych było w całej Polsce:
w roku 1925.-52730
w roku 1926.-57313
w roku 1927.-57313

Natomiast w Województwie Śląskiem w roku 1927 łóżek szpitalnych było 9.554, czyli 20 proc. wszystkich łóżek szpitalnych w całem Państwie. Nawet Warszawa, dorównująca Śląskowi liczbą mieszkańców w tym wypadku pozostała daleko poza Śląskiem, gdyż posiadała zaledwie 6.281 łóżek, czyli dwie trzecie łóżek na Śląsku. Zachorowań zakaźnych było w Polsce w roku 1926-149.433, z tego na Śląsku 4.114, czyli 2,9 proc. wszystkich zachorowań zakaźnych. Ludność śląska liczy natomiast jak wiadomo 4 proc. ludności Państwa.

4) Ustawodawstwo o organizacji sił policyjnych i żandarmerji. Sejm Śląski wydając te przepisy przyjął bez zmian te, które wydał Sejm Rzeczypospolitej oraz Minister Spraw Wewnętrznych. Natomiast, dzięki własnemu Skarbowi, Sejm Śląski uchwalał rok rocznie bardzo poważne kwoty na budowę domów dla komisarjatów i posterunków policyjnych, na dostateczne umundurowanie policji oraz na jej wyszkolenie. Dzięki temu Policja na Śląsku, w stosunku do reszty służby bezpieczeństwa w Państwie jest bezsprzecznie najlepiej postawiona z wyjątkiem może stolicy Państwa.

5) Ustawodawstwo o policji budowlannej, ogniowej, drogowej i o utrzymywaniu dróg londowch. Ustawodawstwa drogowego Sejm Śląski dotąd nie uchwalił, czekając na wydanie tegoż ustawodawstwa przez organy władz centralnych.

6) Ustawodawstwo w zakresie szkolnictwa ogólno kształcącego wszelkich typów i stopni. Osobną ustawą Sejmu Śl. utworzony został przy Województwie Wydział Szkolny. Idąc za wzorem ustawodawstwa Sejmu Rzeczypospolitej, Sejm Śląski postanowił, iż do szkół powszechnych uczęszczać muszą wszystkie dzieci po ukończeniu 6 roku życia.

Na mocy kilku dalszych ustaw powołał do życia kilka seminarjów nauczycielskich oraz gimnazjów. Również Sejm Śląski stanowi o jakości wykształcenia nauczycieli oraz o sposobie nauczania dzieci w szkołach.

Na budowę szkół powszechnych i średnich Sejm Śląski w stosunku do tychże wydatków z budżetu państwowego wydaje bardzo poważne sumy sięgające do 20 proc. rocznych wydatków państwowych na te cele.

St. Janicki.

Dwa oblicza Niemiec.
Propaganda nienawiści do Polski
I pojednawcze miny w rozmowach z dyplomatami polskimi

Wszyszy urzędnicy w Niemczech i w Prusiech, uważają za swe główne zadanie „prywatne" poparcie ducha przeciwpolskiego powagą swego urzędu.

Dozorca targu gminnego w niemiecko-górnośląskiej mieścinie, napadający w towarzystwie nacjonalistycznych huliganów na polską szkółkę śpiewu chóralnego, odgraża się, że „my Niemcy, obliczymy się jeszcze z wami Polaczkami". Ubiera on tylko w swoistą gwarę, to co wyżej na drabinie stojący landrat, prezydent rejencji, albo prowincji minister, a wkońcu sam feldmarszałek prezydent Rzeszy nieco delikatniej obwija w bawełnę hakatystycznej frazeologiji. Cała machina biurokratyczna Prus i Niemiec zupełnie jawnie i całą siłą swego rozmachu działa przeciw Polakom i przeciw Polsce.

Dzieje się to bez najmniejszej żenady P. v. Ruperti, prezes rejencji olsztyńskiej, przy odsłonięciu pomnika plebiscytowego w Olsztynie, powiada:

„Części stracone naszej ojczyzny, które obecnie jako korytarz oddzielają nas od Rzeszy, muszą do nas powrócić i powrócą do nas".

Krótkie sprawozdanie z tej mowy ukazują się we wszystkich dziennikach zaś obszerne sprawozdanie podaje tygodnik „Unsere Heimat", przeznaczony do propagandy między Mazurami. W tym tygodniu dostatecznie znany p. Max Worgitzki stale poucza Mazurów, że są z krwi i kości Niemcami, przypadkowo w domu mówiącymi po mazursku, ale że obowiązkiem ich jest w domu i poza domem nienawidzieć wszystko co polskie, a przedewszystkiem dążyć do odebrania Polsce całego dawniejszego zaboru pruskiego, w szczególności zaś Pomorza

A ponieważ ręka rękę myje, więc ten organ nienawiści jakim jest „Unsere Heimat", stale jest polecany w Amtliches Schulblatt für den Regierungsbezirk Allenstein", a to nie w części ogłoszeniowej, ale w rubryce urzędowych „okólników i rozporządzeń" (Erlasse und Verordnungen). A pod każdym takim okólnikem czy też zarządzeniem stoi podpis „Regierung, Abt. f. K. u. Sch.") Skrót ten znaczy: Rząd, Wydział spraw kościelnych i szkolnych" Rząd też podpisany jest jako wydawca szkolnej urzędówki, która wszystkim szkołom rejencji, „poleca" prenumeratę pisma, pracującego dla zemsty i odwetu. „Hajmattreue Ost und Westpreussen" p.

Maxa Worgitzkiego, którego zwolenicy w czasie plebiscytu w Warmji i na Mazurach tak skutecznie wpływali na głosujących, że spora ich liczba znalazła się w szpitalach.

P. Stresemann podpisuje pakt Kellogga ale przedstawiciel rządu Rzeszy w Olsztynie podpisuje rekomendację dla polakożerczego pismidła, a Marszałek Hindenburg wygłasza odwetowe mowy, w zeszłym roku pod Tennenbergiem, tego na Górnym Śląsku, jednocześnie wita pojednawczemi słowami posła Rzeczypospolitej.

Tak to wyglądają dwa oblicza nowych Niemiec.

Ostrożność nie zawadzi.

W miarę trwania układów o traktat polsko-niemiecki, w prasie niemieckiej rozpoczynają się zwykłe manewry, których świadkami byliśmy już przed laty, przed wypowiedzeniem wojny celnej.

Pobudkę alarmową grają agrarjusze wschodnio - pruscy. Trąbią na trwogę, na mocy traktatu, jedna świnka polska przekroczy granicę niemiecką, jeden korzec żyta zostanie przewieziony będzie to początkiem końca egzystencji rolnictwa niemieckiego wogóle, a wschodnio-pruskiego - w szczególności. Pod presją konkurencji zboża i mięsa polskiego zginie rolnictwo niemieckie, w pierwszym zaś rzędzie—wschodnio - pruskie bez nadziei i ratunku. Agrarjusze niemieccy liczą na skuteczność swych alarmów tembardziej, że przewodniczący delegacji niemieckiej dr. Hermes jest wśród nich człowiekiem „swoim" i na głosy rolników ma ucho bardzo wrażliwe.

Alarmiści agrarni milczą jednak przemyślnie, że w ciągu czterech lat trwania wojny celnej Niemiec z Polską, sytuacja ich pod niektóremi względami uległa zasadniczej zmianie Hodowla np. trzody chlewnej, dzięki celowej akcji rządu, tak znacznie w Niemczech wzrosła, że o niebezpieczeństwie importu świnek polskich krzyczeć mogą rolnicy niemieccy tylko... podczas rokowań traktatowych.

Natomiast faktem jest, że Polska sprowadza rok rocznie za dziesiątki tysięcy miljonów złotych słoninę i tłuszcze zwierzęce i że produkty te, bez względu na to jak opiewają świadectwa przywozowe, są właśnie pochodzenia niemieckiego. Raczej tedy rolnictwo polskie powinnoby domagać się ochrony przed zalewem produktami rolnictwa niemieckiego, nie — naodwrót.

Przemysłowe sfery niemieckie podczas rokowań traktatowych milczą, udając całkowitą obojętność dla ich przebiegu. Zdawać by się mogło, iż rynek polski nic ich nie obchodzi.

My natomiast łatwo wyobrazić sobie możemy, jak wyglądać będzie nasz bilans handlowy, w razie przyznania Niemcom stanowiska największego uprzywilejowania t. j. takich stawek celnych z jakich korzysta Francja, Czechosłowacja.

Wyobrazić to sobie łatwo, jeśli zważymy, że dzisiaj, przy istnieniu wojny celnej, import wyrobów przemysłu niemieckiego do Polski osiągnął już tę wysokość, na jakiej stał przed zerwaniem handlowej umowy polsko - niemieckiej.

Dlatego czynniki miarodajne, powołane do zawarcia traktatu Poski z Niemcami, muszą zachować jaknajwiększą ostrożność.

Gra niemiecka polega na tem, by za cenę ustępstw dla importu płodów rolnictwa polskiego uzyskać jaknajniższe stawki celne dla wyrobów przemysłu niemieckiego. Wszelkie ustępstwa na tem polu przedstawiane będą jako niesłychana — ze strony Niemiec na rzecz Polski, ofiara", za którą należy się im rekompensata zarówno w dziedzinie osiedleńczej, jak i przemysłowej.

W praktyce zaś okazać się może, że import polskich płodów rolniczych do Niemiec jest fikcją, natomiast realną rzeczywistością jest zalew Polski przez wytwory przemysłu niemieckiego oraz przez firmy niemieckie i inne jednostki prawne.

Stanęlibyśmy tedy wobec prespektywy utraty na rzecz sasiada zachodniego naszej niezależności gospodarczej, a co za tem idzie — i politycznej.

Czuwajmy tedy i bądźmy ostrożni!

Podniesienie poziomu kultury zawodowej roników.

Ministerstwo Rolnictwa przystąpiło ostatnio do opracowania nowego systemu pracy oświatowej wśród rolników.

Dotychczasowa działalność poszczególnych organizacyj rolniczych nie była ujednolicona: każda organizacja pracowała metodami, które wydawały się jej najbardziej celowemi w danych warunkach lokalnych.

Obecnie Ministerstwo zamierza za pomocą pewnych wytycznych skoordynować działalność organizacyj i przewiduje podniesienie poziomu kultury zawodowej rolników przez urządzanie konkursów dla gospodarzy i młodzieży wiejskiej, urządzania wycieczek tudzież przez wzmożoną działalność organizacyjną w dziedzinie życia gospodarczego.

Poza tem Ministerstwo przewiduje specjalne ujęcie pracy instruktorów rolniczych, którzy mają poczynić starania w kierunku zdobycia większego zaufania wśród rolników, a przez to umożliwienia sobie ściślejszego kierownictwa w kilku gospodarstwach, któreby w ten sposób stały się fermami wzorowemi.

Program prac nad podniesieniem poziomu rolnictwa idzie dalej w kierunku uzupełnienia i zakończenia akcji meljoracyjnej, wzmożenia konsumcji nasion uszlachetnionych, powiększenia konsumcji nawozów sztucznych, razszerzenia upraw specjalnych, organizacji niektórych dziedzin przetwórstwa, powiększenia użytkowości trzody i drobiu, powiększenia wartości sprzedawczych przez rolników towarów na rynku krajowym i zagranicznym przez możliwie najdalej idącą obróbkę surowca i standaryzację.

W najbliższym czasie w tej sprawie odbędzie się w Minsterstwie konferencja, na której omówione będą wnioski, opracowane przez poszczególne organizacje rolnicze, które otrzymały odnośne wskazówki z Ministerstwa.

Utworzenie rezerw zbożowych na Śląsku.

Odbyła się w Śl. Urzędzie Wojewódzkim konferencja przy udziale delegata Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Państwowego Banku Rolnego Oddziału w Katowicach w sprawie utworzenia rezerw zbożowych na Śląsku.

W związku z powyższem postanowiono zakupić 500 wagonów zboża, które zostanie zmagazynowane w poszczególnych składach.

Wyjaśnienia w sprawie stygmatyczki z Konnersreuth

Konferencja Episkopatu bawarskiego, która odbyła się niedawno pod przewodnictwem Ks. Kardynała Faulhabera, wydała następujące publiczne oświadczenie: „Ze względu na natłok, a także z powodu nadużyć odwiedzanie Teresy Neumann w Konnersreuth uzależnione zostało przed rokiem od specjalnego zezwolenia Ordynarjatu Biskupiego w Regensburgu.

Gmina Konnersreuth i rodzina Neumannów przyjęły to zarządzenie z należnem wobec Kościoła posłuszeństwem i stosowały się do niego, o ile to było od nich zależne. Tak samo teraz, jak i przedtem należy powstrzymywać masowe odwiedziny w Konnersreuth, ponieważ nie jest to miejsce odpowiednie dla sensacji i zaspakajania ciekawości.

W szczególności duchowieństwo winno oceniać należycie ten zakaz masowych odwiedzin.

Jeżeli istnieją szczególne względy, usprawiedliwiające w poszczególnych wypadkach odwiedzin, można zwracać się o pozwolenie na wniosek i równoczesne polecenie ze strony odnośnego urzędu parafjalnego przy Biskupim Ordynarjacie w Regensburgu.

SPRAWA PODWYŻKI PŁAC DLA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH.

W ubiegłą środę odbyła się w Katowicach konferencja kierowników Związków, należących do Zespołu Pracy Pracowników Umysłowych.

Na konferencji tej omawiano niezałatwioną dotychczas przez Komisję Arbitrażową sprawę podwyżki płac dla pracowników umysłowych, zatrudnionych w ciężkim przemyśle i domagano się rozstrzygnięcia tej sprawy jeszcze w bieżącym miesiącu, aby pracownicy nie byli poszkodowani w razie odłożenia tej kwestji do października br.

Stwierdzono, że przewodniczący nie wyznaczył dotychczas posiedznia, motywując to niezatwierdzeniem dotychczas przedz Ministerstwo Pracy i Op. Sp. wyroku Komisji w sprawie podwyżki zarobku dla górników.

Następnie omawiano sprawę dodatku wyrównawczego dla pracowników umysłowych do mieszkań nieodpowiadających zajmowanemu przez pracownika stanowisku.

Sprawę tę przekazano Komisji Arbitrażowej i będzie ona rozpatrywana w najbliższym czasie.

Dalej stwierdzono, że przemysłowcy wstrzymują się od zaszeregowania pracowników umysłowych, płatnych na dniówkę, do t. zw. taryfy urzędniczej, mimo, że obowiązek ten ciąży na przemysłowcach na zasadzie orzeczenia Komisji Pojednawczo-Arbitrażowej.

Wreszcie przyjęto do wiadomości tekst nowej umowy zbiórowej między Zw. Pracodawców i Zespołem Pracy, który został opracowany na podstawie dotychczasowych parytetycznych rokowań pomiędzy pracodawcami a Zw. Pracowników Umysłowych oraz na podstawie orzeczeń Komisji Pojednawczo - Arbitrażowej.

Co się tyczy wynagrodzenia za godziny pozaobowiązkowe, o których nowa umowa nie wspomina, to w tej sprawie obowiązuje nadal stara umowa.

Sprawa Niemieckich Towarzystw Ubezpieczeniowych.

Prezes P. K. O. dr. Henryk Gruber wyjechał w dniu dzisiejszem do Wiednia, jako pełnomocnik Rządu, w związku z odbywającym sie, w myśl postanowień Konwencji Genewskiej, arbitażem w sprawie niemieckich towarzystw ubezpieczeniowych na Górnym Śląsku. Postępowanie pisemne w tej sprawie już zostało zakończone. Obecnie p. Calonder b. prezydent Konfederacji Szwajcarskiej, ma, jako arbiter, wysłuchać przedstawicieli zainteresowanych rządów, w osobach pp. Eckhardta ze strony nimieckiej oraz dr H Grubera ze strony polskiej.

W skad delegacji polskiej wchodzą naato pp. Stelmachowski profesor Uniwerzitetu w Poznaniu dr. Drabczyk, sędzia w Katowicach.

W związku z wyjazdem delegacji polskiej, odbyła się w dniu 26 bm. u p. Ministra Skarbu konferencja, w której wzięli udział Prezes P. K. O. dr. H. Gruber oraz Dyrektor Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń dr. Jan Łazowski.

Z posiedzienia Rady Wojewódzkiej.

W dniu 27. ubm. odbyło się posiedzenie Śląskiej Rady Wojewódzkiej, na którem uchwalono projekt ustawy o Śląskim Funduszu Drogowym, projekt ustawy o rozbudowie, zarządzie i utrzymaniu dróg, projekt ustawy o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych, projekt ustawy o podatku drogowym od pojazdów mechanicznych, projekt noweli do ustawy o Śląskim Fundusza Gospodarczym, oraz projekt noweli do ustawy o Ochronie Lokatorów.

Następnie Rada Wojewódzka uchwaliła przeznaczyć 246 tysięcy zł. na uruchomienie od 1. listopada 1928 roku dokształcających szkół wiejskich w powiecie rybnickim i tarnogórskim, przyznała subwencję dla organizacyj wychowania fizycznego w kwocie 23 tys. zł. a dla miejskiego Komitetu wychowania fizycznego w Mikołowie 10 tys. zł. Z kolei przyznała kredyt w sumie 10 tys. zł. na uruchomienie oddziału równoległego klasie 1. wydziału mechanicznego w Państwowej Szkole Przemysłowej w Bielsku, zatwierdziła dodatki do statutów dokształcających szkół zawodowych kupieckiej i przemysłowej w Świętochłowicach, oraz statut dokształcającej szkoły

Z życia komonalnego m. Katowic.

Na ostatniem posiedzeniu Magistratu m. Katowic, odbytym w dniu 25 września uchwalono przyjąć w Katowicach Zjazd delegatów Ligi Morskiej i Rzecznej z całej Polski, który odbędzie się w dniach od 20—22 października rb. i oddać na ten cel ubikacje magistrackie. Dalsze wnioski w tej sprawie będą rozpatrywane na następnem posiedzeniu Magistratu.

Wyasygnowano 1500 zł na częściowe pokrycie kosztów przy urządzeniu święta Przysposobienia Wojskowego, które obędzie się dnia 7 października rb. na placu sportowym „Pogoni" przy parku Kościuszki.

Uchwalono w r. 1929 wybudować halę gimnastyczną w Dąbiu i przeprowadzić remont starej hali gimnastycznej. Kosztorysy przedłoży oddział budowlany na następnem posiedzeniu.

Przyjęto przedłożony przez radcę inż. Sikorskiego projekt pływalni w parku Kościuszki Pływalnia w rozmiarach 100 : 160 m. ma powstać na północnym krańcu parku. Place, łąki i t. d. otaczające pływalnię, będą w obszarze 2 razy większe od pl. Andrzeja.

Koszta całego urządzenia wynoszą około 780.000 zł. a roczne utrzymanie z dostarczeniem wody ma kosztować 65.000 zł. Jeżeli Magistrat uzyska na ten cel w bieżącym roku jeszcze około 180.000 zł., to prace ziemne rozpoczną się niezwłocznie. Radca Sikorski oświadczył, że pływalnie będzie mógł oddać do użytku w czerwcu 1929 roku.

Przyjęto do wiadomości reskrypt Śl. Urzędu Wojewódzkiego w sprawie przekazania kwoty w wysokości 60.000 zł. na zakup ziemniaków dla biednej ludności. Magistrat wybrał komisję, która zajmie się powyższą sprawą Jednocześnie uchwalono zwrócić się do Śl Urzędu Wojewodzkiego z prośbą o przyznanie dalszych funduszów na ten cel.

Miasto Katowice liczy 16.500 biednych. Wśród tej liczby 8000 osób pobiera b. niskie renty z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Na zaopatrzenie w ziemniaki całej biednej ludności m. Katowic potrzebna jest suma 160.000 zł.

W dalszym ciągu obrad, przyjęto do wiadomości zatwierdzenie przez Śl. Radę Wojewódzką dodatku do Statutu uposażeniowego funkcjonarjuszów m. Katowic.

Według tego dodatku otrzymują emerytowani funkcjonarjusze w miejsce pomocy lekarskiej i ulgi w przejazdach państwowemi środkam komunikacyjnemi, ekwiwalentowy dodatek, który wynosi dla emeryta samotnego 10 proce. a dla emeryta żonatego 20 proc. miesięcznego uposażenia emerytalnego. Wdowom po emerytach i sierotom taki ekwiwalent według brzmienia ustawy nie przysługuje.

W końcu załatwiono szereg pomniejszych spraw, a m. in. uchwalono zakupić 20 sztuk gaśnic systemu „Minimaxa", które zostaną umieszczone w hali wystawowej; zezwolono na umieszczenie różnych reklamowych napisów na tylnych frontach domów przy ul. Wojewódzkiej, widocznych z peronów dworcowych; wydelegowano 2 członków Magistratu na zwiedzenie wystawy w Wilnie i wybudować nowy ustęp na pl. Wolności.

zawodowej w Szarleju. Pozatem Rada przyznała subwencję dla Składnicy Abstynenckiej oddział w Katawicach 1 tys. zł. a dla sekcji eugenicznej przy Polskim Czerwonym Krzyżu w Katowicach 4 tys. zł., Towarzystwu Ogrodniczemu w Orzeszu 130 tys. zł., zaś Towarzystwu przyjaciół ogródków w Król. Hucie 300 zł. na pokrycie kosztów pokazów płodów ogrodowych. Wreszcie załatwiła szereg spraw osobowych.

Zruchu Ch. Dem.

Czarna Huta

W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie Chrz. Dem. w Czarnej Hucie. Jako referent z ramienia Zarządu Wojewódzkiego przybył p. Janus, który w swoim przemówieniu rzeczowo omówił program Chrz. Dem. Po wyczerpaniu porządku dziennego wybrano zarząd.

Stare Tarnowice.

W niedzielę dnia 23. września br. odbyło się zebranie Chrz. Dem. w Starych Tarnowicach. Po zagajeniu i przywitaniu obecnych przez p. Kruzla udzielono głosu p. Janusowi, który w treściwych słowach nakreślił program Chrz. Dem. Obecni z zadowoleniem przyjęli słowa referenta, potwierdzając to licznem zdeklarowaniem się na członków. W następnym punkcie porządku dziennego wybrano zarząd.

Lasowice

W ub niedzielę w Lasowicach odbyło się zebranie Ch. Dem. na którem wygłosił referat p. Janus Jan. Po referacie wybrano zarząd.

Teatr Polski.

Występ chóru jugosłowiańskiego „Glasbena Matica" z Lublany.

W czwartek, dnia 4. października wystąpi jedyny raz w Teatrze Polskim w Katowicach chór Towarzystwa Śpiewackiego „Glasbena Matica" (Macjerz Muzyczna) z Lublany. „Glasbena Matica" jest jednym z największych i najlepszych chórów słowieńskich, liczy ponad sto członków. którzy wystąpią w narodowych strojach. Dyrygować będzie dyr. Państwowego Konserwatorjum w Lublanie p. Maciej Hubada. Chór „Glasbena Matica". który obecnie urządza tourne po całej Europie, przygotowywał się od paru miesiecy z największą gorliwością. Program reprezentacyjny zawiera w pierwszym rzędzie najlepsze słowieńskie artystyczne i ludowe utwory.

Niedzielne popołudniowe popularne przedstawienie opery.

W niedzielę 30 bm. o godz. 3.30 popoł. odbędzie się pierwsze w bieżącym sezonie popołudniowe przedstawienie opery po cenach zniżonych. Odegrane będą opery „Rycerskość wieśniacza" i „Pajace". Bilety należy wcześniej nabywać w kasie Teatru. Tel. 24-48.

„Wąsy i peruka."

W niedzielę wieczór o godz. 7,30 po raz trzeci komedja w 3 aktach J. Korzeniowskiego „Wąsy i peruka". W rolach głównych wystąpią p. p. Bochdańska, Orzecka, Michałowska. Sawicka, Ludwiżanka, Światłoniówna dyr. W. Nowakowski, M. Bogusławski, Bielicz, Golczewski, Oskard, Puchalski, A. Pawłowski i A. Wojdan.

Kronika Śląska.

Zmiany w rozkładzie jazdy.

Jak się dowiadujemy, z dniem 1. października br. zmiany w rozkładzie jazdy pociągów pasażerskich są następujące:

Na linji Hindenburg - Oświęcim: Pociągi robotnicze Nr. 1125 A i 1134, kursujące dotychczas w soboty wzgl. niedziele na linji Mysłowice - Skawina, kursować będą od dnia 1. października między Rudą Śl. a Skawiną Ruda Śl. odj. 13,47, Katowice odj. 14,27, Oświęcim przyj. 12,28, Skawina przyj. 17,00 w odwrotnym kierunku Skawina odj. 19,05, Oświęcim odj. 20, 25, Katowice przyj. 21,35, Ruda Śl. przyj. 22,05 Poc. 1124 do Hindenburga kursuje z Katowic 4 min. później (odj. 14,30).

Na linji Katowice - Katowice-Bogucice-Siemianoce Śl. kursuje poc. Nr. 3603J14 z Katowic 4 min wcześniej (odj. 14,20).

Na linji Katowice-Sosnowiec kursują pociągi Nr. 3217 (Katowice odj. 5.38) oraz pociąg Nr. 3218 (Kato vice przyj. 22,56) codziennie aż do 14. maja 1929 roku.

Na linji Makoszowy-Gierałtowice-Wodzisław-Olza-Annaberg kursuje poc. Nr. 2832 A z Gierałtowic 3 min. wczcześniej (odj. 4.50). Poc. Nr. 2831 A z Makoszowych 6 min. wcześniej (odj. 5.07) poc. Nr. 1923 z Gierałtowic 8 min. wcześniej (odj. 5,18 zaś poc. Nr. 1922 z Wodzisławia 14 min. później (odj. 4.36), poc. Nr. 2022 z Olzy 14 min. później (oej. 3,54), poc. Nr. 2132 z Annabergu 14 min później (odj. 3,14).

Na linji Gierałtowice-Orzesze-Jastrzębie-Wodzisław kursują poc. Nr. 920 z Orzesza 5 min wcześniej (odj. 4,25). Poc. Nr. 2936 przedłużono do Jastrzębia Górnego (przyj. 0.27) oraz poc. Nr. 2931 z Jastrębia Górnego (odj. 340), Wodzisław przyj. 4.28.-

Na linji Katowice-Dziedzice kursować będą poc. wycieczkowe Nr. 1819 (odi. z Katowic w sobotę 17,05) poc. Nr. 1811 (odj. z Katowic w niedzielę wzgl. w dni świąteczne 4.57) oraz poc. Nr. z1812) (w niedzielę wzgl. święta przyj. do Katowic 22 ,28 a Pociągi te kursować będą między Katowicami a Zwardoniem do 14 maja 1929 roku.

W związku ze zmianą rozkładu jazdy z dniem 7. października 1928 roku w obrębie R. B. D. Oppeln zmienia się w tym samym terminie rozkład jazdy na linji Tarnowskie Góry—Brynek następująco:

Wszystkie pociągi tejże linji kursować będą jako poc. lekkiego typu między Brynkiem i Tarnowsk. Górami. Znosi się dotychczasowe pociągi Nr. 304 (Tarn. Góry odj. 4.42), poc. 322 (Tarn. Góry odj. 21,22). Poc. Nr. 323 (Brynek odj. 23,) oraz poc. Nr. 322 (Brynek odj. 0.01). Pociąg Nr. 308 (Tarn. Góry odj. 12,45), kursuje 40 min. później), Tarn. Gósy odj. 13,22), poc. Nr. 312 z Tarn. Gór kursuje 13 min. później (odj. 16.50). Poc. Nr. 314 z Tarn. Gór 9 min. później (Tarn. Góry odj. 21,22) Zaprowadzono nowy poc. Nr. 1030 z Tarn. Gór odj 21.48, Brynek przyj. 22,03. Znosi się bieg wagonów bezpośrednich dla niem. ruchu uprzywileiowanego na linji Beuthen O.-S. Tarn. Góry — Brynek — Oppeln. Poc. micszay Nr. 357 z Strzybnicy kursuje 42 min. później (odj. 3,50).

W związku z powyższem zmienia się równocześnie bieg następujących pociągów osobowych na linji Beuthen O. - S. — Tarn. Góry — Lubliniec Poc. Nr. 1541 kursuje z Tarn. Gór 14 min. wcześniej (odj. 4.26).

Poc. Nr. 2731 kursuje z Tarn. Gór 5 min. później. (odj. 4.35).

Poc. Nr 1542 kursuje z Beuthen O. - S. 7 min później (odj. 6.45).

Poc. Nr. 1514 kursuje z Beuthen 15 min wcześniej (odj. 8,10), przyj. 8.45, Lubliniec przyj. 9.40).

Pociągi osobowe bezpośredniej komunikacji Beuthen O. -S. — lubliniec — Kreuzburg — Breslau Nr. 1511, 1512, 1513, 1514, 1515 1516 kończą swój bieg w Lublińcu i zostały skomunikowane w Lublińcu z pociągami niem. Lubliniec — Kreuzburg — Breslau, celem utrzymania niem. ruchu uprzywiljowanego kursować będą w powyższych poc. tylko 2 wagony bezpośredniej komunikacji Beuthen — Lubliniec — Breslau, które każdorazowo w Lublińcu przychodzić będą na pociągi skomunikowane.

(—) Bezrobocie stale maleje.

Statystyka bezrobotnych na terenie pow. katowickiego za czas od 20. do 26. września br. przedstawia się jak poniżej: Ogólna ilość bezro-

bornych wynosi 5118 osób; w tem: górników — 1595, hutników — 385, metalowców — 238, rob. włók. — 1. rob. budow. — 5. rob. kwalifik. w różnych zawodach — 46, niewykwalifik. — 2349 rolników — 14 pracow. umysłowych, — 238. W okrysie sprawozdawczym przybyło bezrobotnych 248, ubyło — 369; stałe zasiłki tygodniowe otrzymało 2473 osób, a jednorazowe zapomogi pobrało — 456 osób.

Pierwszą wycieczkę jesienną w Beskidy

urządza Górnośląski Oddział Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w sobotę dnia 29 bm. na górę Równicę obok Ustronia. Wyjazd o godz. 4-tej w sobotę z Katowic przez Dziedzice do Ustronia, skąd wieczorem podejście pod przewodnictwem p. Kęsy do schroniska na Równicy. W niedzielę różne przechadzki po Równicy i przyległych stokach. Powrót w niedzielę wieczorem o godz. 9 pół do Katowic. Jesień w Beskidach daje dużo imponujących kontrastów zatem piękności pryrody. Przyszłe wycieczki pojdą na Baranią. Polską i Babią.

Przed Kursem i Wystawą Przeciwalkoholową.

Polska Liga Przeciwalkocholowa w Katowicach urządza od 2 do 15 października br. wystawę przeciwalkocholową, pod protektoratem ks. biskupa Lisieckiego i P. Wojewody dr. Grażeńskiego. Otwarcie wystawy odbędzie się we wtorek, dnia 2 października rb. z następującym porządkiem: We wtorek rano o godz. 9 uroczyste nabożeństwo w kościele Najsw. Marji Panny, które odprawi ks. biskup Arkadjusz Lisiecki Kazanie wygłosi ks. radca duchowny Czempiel z Wielkich Hajduk. Po południu o godz. 17 oficjalne otwarcie Wystawy w Katowicach w Szkole Wydziałowej przez P. Wojewodę. Z okazji Wystawy urządza się od 3 do 6 października rb. Kurs Przeciwalkoholowy. Kurs jak i Wystawa mają zaznajomić ogół z kwestją nowoczesnego alkoholizmu, aby tem sprawniej móc zwalczać straszny nałóg pijaństwa, który jak czerw podgryza korzeń dobrobytu naszego społeczeństwa. Dlatego też każdy obywatel, któremu dobro społeczne nie jest obojętne, powinien zwiedzić Wystawę. A wszyscy, którzy pragną brać udział w walce z alkoholizmem, i w przyszłości wygłaszać odpowiednie referaty niech zgłoszą się na kurs. Kurs obejmuje 22 referaty, które zostaną wygłoszone przez najwybitniejszych przedstawicieli tutejszego ruchu przeciwalkoholowego. Wstęp na kurs bezpłatny.

Kolonje letnie Polskiego Czerwonego Krzyża.

W poniedziałek, 1 października wracają z kolonji dziecięcej w Rabce dzieci z Siemianowic, Mysłowic, Chorzowa, Rudy, Królewskiej Huty, Nowego Bytomia, Lipin i dzieci które otrzymały specjalne zawiadomienia. Odebrać je można w Katowicach na dworcu o godzinie 19-tej minut 40.

Dodatkowe urzędowanie komisji poborowej.

Magistrat m. Katowic komunikuje, że komisja poborowa będzie dodatkowo urzędowała w Ratuszu przy ul. Pocztowej 2. w pokoju 31 w następujących terminach: 12 października. 9 listopada i 15 grudnia br.

Wydawca St. Janicki Katowice ul. Marszałka Piłsudskiego 43. Czcionkami wydawcy w Drukarni „Vita“ w Katowicach. Za redakcję odpowiada Józef Piechota w Pszczynie.